

AAN DE RAAD

Datum behandeld in college 14 januari 2025
Datum agendering 13 februari 2025
Onderwerp kunst zonnepanelen
Portefeuillehouder J. Dijkstra

Behandelend ambtenaar T. ten Hoeve - Streekstra / H. Wagenaar
E-mailadres t.tenhoeve@waadhoeke.nl
Telefoonnummer

Samenvatting Er is voortdurend aandacht nodig voor afvalpreventie om de omslag naar een circulaire economie te stimuleren. Met twee beeldende kunstobjecten, gemaakt van gebruikte zonnepanelen, willen wij het bewustzijn van onze inwoners, en andere voorbijgangers, vergroten. Met dit advies wordt de raad gevraagd om geld hiervoor beschikbaar te stellen.

Voorstel

1. Twee kunstobjecten te realiseren ten behoeve van bewustwording en afvalpreventie in het kader van circulaire economie te plaatsen;
2. Hiervoor een bedrag van € 40.000 beschikbaar te stellen vanuit de Bestemmingsreserve noodfonds energiemaatregelen en impuls cultuurveld

Aanleiding

Op 28 november 2024 is de Duurzaamheidsagenda 2025-2028 vastgesteld. In deze agenda staat op pagina 31 dat wij de omslag naar een circulaire economie willen stimuleren. Dit doel willen we onder andere bereiken door cultuuruitingen in te zetten. Er zijn verkennende gesprekken geweest met kunstenaar Christian Ibink van MAIM (MAIM AMSTERDAM - Gamechangers within the art industry) die beeldende kunst maakt op gebruikte zonnepanelen. Met twee van zijn kunstobjecten willen wij het bewustzijn van onze eigen inwoners, maar ook andere voorbijgangers, vergroten als het gaat om afvalpreventie. Dat ook groot elektrisch materiaal hergebruikt kan worden, is namelijk nog niet bij iedereen bekend. Als wij grondstoffen efficiënter gebruiken, verlagen we de impact op het milieu en raken we minder afhankelijk van nieuwe grondstoffen. We zetten hiermee in op een circulaire economie.

De beeldende kunst op gebruikte zonnepanelen heeft naast een bewustwordingsfunctie, ook een oproepfunctie: we roepen inwoners, zowel particulier als zakelijk, op om hun eigen gebruikte zonnepanelen in te zetten voor inwoners die te maken hebben met 'energieongelijkheid' in Waadhoeke. In 2025 zal er namelijk ook een pilot starten waarbij wij gebruikte zonnepanelen gaan plaatsen bij inwoners uit deze doelgroep.

Tevens is er een duidelijke verbinding met het thema 'Grûn' van Arcadia 2025. Een citaat van de website van Arcadia: *"Onze Fryske grûn is iets bijzonders. Het is onze bodem, de grond waarop we wonen, werken en leven. Onze bodem verbindt ons met elkaar. Maar hoe gaan we met die grond om? En hoe laten we die achter voor de volgende generaties?"**

Omdat het project goed aansluit bij het thema 'Grûn', willen wij de kunstobjecten in 2025 realiseren. We kunnen meedoen met de communicatiecampagne van Arcadia en creëren op deze manier aandacht voor de kunstobjecten

Beoogd (meetbaar) effect

Het beoogde effect van twee kunstobjecten gemaakt van gebruikte zonnepanelen is:

- Bewustwording: de QR-code op de kunstwerken voor meer achtergrondinformatie over afvalpreventie en over inleverpunten voor gebruikte zonnepanelen wordt door 1000 bezoekers per jaar gescand.
- Afvalpreventie: inwoners zijn bekend met de mogelijkheden van afvalscheiding. Op het te realiseren inleverpunt van gebruikte zonnepanelen zien we in de komende vier jaren een stijgende lijn van inbreng.

Motivering

Argumenten

1.1 De beeldende kunst op gebruikte zonnepanelen draagt bij aan de bewustwordingsdoelen in de vastgestelde Duurzaamheidsagenda 2025-2028

Er is voortdurend aandacht nodig voor afvalpreventie om onze doelen uit het hoofdstuk 'Grûnstoffen' van de duurzaamheidsagenda te behalen. Met de beeldende kunst willen wij nieuwsgierigheid bij voorbijgangers wekken, zodat ze de boodschap over afvalpreventie bij het kunstobject gaan lezen. Dit draagt bij aan meer bewustwording en biedt een handelingsperspectief: het inleveren van gebruikte panelen. Eén kunstobject zal op een vaste, nog nader te bepalen, locatie komen te staan in Waadhoeke. We zijn op zoek naar een locatie waar veel recreatieve passanten komen, lopend of fietsend. Het tweede kunstobject wordt mobiel, zodat deze makkelijk te verplaatsen is. Het doel is om dit kunstobject jaarlijks bij meerdere evenementen te plaatsen. Zo wordt er een breder, diverser publiek aangesproken. Wanneer het kunstobject niet op pad is, zou de standplaats op een plek rondom het gemeentehuis kunnen zijn.

1.2 De beeldende kunst op gebruikte zonnepanelen sluit aan bij het thema 'Grûn' van Arcadia

Met de beoogde kunstobjecten willen wij de boodschap uitdragen dat wij zorgvuldig met grondstoffen en onze bodem moeten omgaan. In de verkennende gesprekken met de kunstenaar is daarom gevraagd om de kleuren van onze bodem weer te geven. Hierdoor ontstaat er een relatie met het thema 'Grûn' van Arcadia en dat geeft mogelijkheden om mee te liften in de communicatiecampagne van Arcadia. Arcadia kan daarmee de drager van onze boodschap zijn.

1.3 De beeldende kunst sluit aan bij de pilot voor hergebruik van zonnepanelen bij de doelgroep 'energieongelijkheid'

Bij de kunstobjecten komt een korte uitleg en oproep te staan met een QR-code. Deze code verwijst voorbijgangers naar een webpagina waarin staat uitgelegd hoe zij met hun eigen gebruikte zonnepanelen inwoners van Waadhoeke die te maken hebben met 'energieongelijkheid' kunnen helpen. Dit betreft een pilot die in de vastgestelde Duurzaamheidsagenda 2025-2028 is opgenomen.

1.4 De beeldende kunst draagt bij aan de culturele ambities

Waadhoeke doet mee aan Arcadia 2025 en wil kunst beschikbaar en toegankelijk maken voor een breed publiek. Deze kunstobjecten in de openbare ruimte dragen bij aan dit doel en aan de culturele ambities van Waadhoeke.

1.5 De beeldende kunst vraagt aandacht voor meertaligheid

In de opdracht zal ook aandacht worden gevraagd voor meertaligheid. Door de bewustwordingsboodschap en oproep deels in de vier talen van Waadhoeke te schrijven, hopen wij hiermee onze inwoners goed te bereiken.

2.1 Het kunstproject sluit aan bij het doel van de Bestemmingsreserve noodfonds energiemaatregelen en impuls cultuurveld

De genoemde reserve is onder andere bedoeld om een impuls te geven aan het cultuurbeleid. Met dit beeldende kunst project etaleren en versterken we ons culturaanbod en bevorderen wij de deelname aan cultuur. Tevens is de bestemmingsreserve bedoeld voor energiemaatregelen. Ook hier kan een verbinding worden gelegd omdat er bij het kunstobject een oproep komt te staan. We willen mensen

vragen hun gebruikte zonnepanelen te doneren zodat ze opnieuw ingezet kunnen worden bij de doelgroep energie-ongelijkheid. Op deze manier dragen we bij aan ons verduurzamingsproces. We stellen voor een bedrag van € 40.000 beschikbaar te stellen waarmee de kunstenaar twee objecten kan maken voor Waadhoeke. Eén kunstobject die extern geplaatst kan worden, met een levensduur van tien jaar kost tussen de € 12.500 en € 17.500, exclusief installatie. Het voorgestelde bedrag van € 40.000 is taakstellend en exclusief BTW.

Kanttelingen/risico's

1.1 De levertijd van de kunstobjecten kan vertraging oplopen

We willen met de kunstenaar een opleveringsdatum in begin mei 2025 afspreken. De startdatum van Arcadia is namelijk op 17 mei 2025. Dit gaat gepaard met veel communicatie en zou daardoor veel aandacht kunnen geven aan dit project. Omdat de kunstenaar echter alleen werkt, is er een risico dat deze streefdatum niet wordt gehaald. Arcadia loopt echter tot eind augustus 2025; de panelen kunnen dus zeker gedurende Arcadia bezocht worden.

1.2 De kunstobjecten kunnen vernield worden

De kunstenaar houdt bij het maken van de kunstobjecten rekening met de robuustheid van het materiaal. In de verkennende gesprekken is reeds nagedacht over verhoogde plaatsing, modulaire opbouw en eventueel een extra beschermingslaag. Met deze opties hopen we vernieling vóór te kunnen zijn. Bij eventuele schade aan een deel van een kunstobject zou door de modulaire opbouw het beschadigde deel makkelijk vervangen kunnen worden.

1.3 De kunstwerken en directe omgeving moeten worden onderhouden en beheerd

De exacte locaties van de kunstobjecten zijn nog niet bekend. Dit zal integraal en met de welstandscommissie worden bepaald. Wel willen we met de kunstenaar afspreken dat de kunstobjecten zo worden geïnstalleerd dat de ruimte rondom het kunstobject goed kan worden onderhouden. Op voorhand worden er geen beperkingen of extra werk verwacht voor het onderhoud rondom het kunstobject.

Alternatieven

Het onder de aandacht brengen van afvalpreventie kan ook op een andere manier.

Er kan ook gekozen worden voor een standaard manier van communicatie, bijvoorbeeld door een huis-aan-huis brief. Maar door gebruik te maken van deze beeldende kunstobjecten hebben wij het idee dat het meer impact maakt. Inwoners en andere voorbijgangers zullen nieuwsgierig zijn en willen weten waarom deze kunstobjecten er staan. Bovendien krijgt de kunst door Arcadia 2025 een podium en is dit de ideale manier om de boodschap over te dragen.

Vervolg

Tijdspad:

- Na vaststelling in de raad is de streefdatum van de plaatsing van kunstobjecten net voor 17 mei 2025, de startdatum van Arcadia.
- Voor de startdatum van 17 mei zal er maandelijks, indien nodig vaker, contact zijn met de kunstenaar.
- De kunstwerken blijven gedurende een periode van 10 jaar in Waadhoeke staan.

Evaluatie:

Na één jaar wordt geëvalueerd hoeveel bezoekers de QR-code hebben gescand voor de achtergrondinformatie. Daarnaast vindt monitoring plaats op het aantal gebruikte zonnepanelen dat wordt ingeleverd bij het inzamelpunt.

Jaarlijks wordt deze data opnieuw bekeken. Zo nodig wordt de kunst opnieuw extra onder de aandacht gebracht.

Als er meer kosten worden gemaakt voor onderhoud en beheer dan nu voorzien, zal dit als areaaluitbreiding in de kadernota en begroting worden verwerkt.

Communicatie:

Het project kan aansluiting vinden bij de communicatiecampagne van Arcadia. Zij zullen aandacht geven aan de kunstobjecten zelf.

Tevens zal vanuit Waadhoeke aandacht worden gegeven aan het kunstproject. De nadruk zal met name worden gelegd op de verbinding tussen het beeldende kunstproject en de pilot 'hergebruik zonnepanelen energieongelijkheid'.

Participatie

Er is geen sprake geweest van inwonersparticipatie. Nader te bepalen locaties van de beeldende kunst zal met betreffende stakeholders worden afgestemd.

Financiën

Binnen de gemeentelijke begroting is de bestemmingsreserve 'Noodfonds energiemaatregelen & impuls cultuurveld' bedoeld om een impuls te geven aan het gemeentelijk cultuurbeleid.

De huidige stand van het onderdeel cultuur binnen deze reserve is € 44.640 Dit is toereikend voor de voorliggende budgetaanvraag van € 40.000 exclusief BTW. De te leveren dienst van de kunstenaar kan enkelvoudig worden gegund op grond van artikel 2.32 lid 1 sub b eerste bullet: de aanbestedende dienst kan de onderhandelingsprocedure zonder aankondiging toepassen indien de aanbesteding als doel heeft het vervaardigen van een uniek kunstwerk of een unieke prestatie.

*bron: <https://arcadia.frl/bouwen-aan/beeldende-kunsttentoonstelling/>

Burgemeester en wethouders van Waadhoeke

, burgemeester

, secretaris

NR.: 2024-264646

De raad van de gemeente Waadhoeke

Gezien het voorstel van het college van burgemeester en wethouders van Waadhoeke van 14 januari 2025;

B E S L U I T

1. Twee kunstobjecten te realiseren ten behoeve van bewustwording en afvalpreventie in het kader van circulaire economie in 2025 te plaatsen;
2. Hiervoor een bedrag van €40.000,- beschikbaar te stellen vanuit de Bestemmingsreserve noodfonds energiemaatregelen en impuls cultuurveld

Aldus vastgesteld in de openbare
raadsvergadering van 13 februari 2025,

, voorzitter

, griffier

Dit document is digitaal ondertekend.